

Suvestinė redakcija nuo 2020-09-18

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [129-6143](#), i. k. 11122ATISAK00A1-325

VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S

**DĖL MĖGINIŲ ĖMIMO LABORATORINIAMS GENETINĖS MODIFIKACIJOS
TYRIMAMS METODIKOS PATVIRTINIMO**

2011 m. spalio 24 d. Nr. A1-325

Vilnius

Vadovaudamasis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 3D-490 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų ir administracijos struktūros patvirtinimo“, 21.1 papunkčiu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [A1-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

1. Tvirtinu Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodiką (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

2.1. Valstybinės augalų apsaugos tarnybos viršininko 2009 m. balandžio 6 d. įsakymą Nr. A1-091 „Dėl Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo“.

2.2. Valstybinės sėklų ir grūdų tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos viršininko 2009 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. 1A-126 „Dėl Dauginamosios medžiagos bandinių ėmimo iš sėklinių pasėlių ir sodo augalų dauginamosios medžiagos medelynų laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. [83-3483](#)).

DIREKTORIUS

EVALDAS ZIGMAS ČIJAUSKAS

PATVIRTINTA
Valstybinės augalininkystės tarnybos prie
Žemės ūkio ministerijos direktoriaus
2011 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. A1-325

MĖGINIŲ ĖMIMO LABORATORINIAMS GENETINĖS MODIFIKACIJOS TYRIMAMS METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodika (toliau – metodika) parengta atsižvelgiant į Tarptautinės sėklų tyrimo asociacijos (ISTA) taisykles ir 2004 m. spalio 4 d. Europos Komisijos rekomendaciją 2004/787/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų ir iš jų pagamintų produktų bei juose esančių medžiagų mėginių ėmimo ir aptikimo techninių gairių, remiantis reglamentu (EB) Nr. 1830/2003.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-278](#), 2012-10-01, *Žin.*, 2012, Nr. 115-5852 (2012-10-04), i. k. 11222ATISAK00A1-278

Nr. [A1-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

Nr. [A1-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

2. Metodikos tikslas – nustatyti mėginių ėmimo iš sodo ar dekoratyvinių augalų medelynų, verslinių sodų, sėklinių pasėlių ir kitų pasėlių, dauginamosios medžiagos ir neskirtų žmonių maistui ir gyvūnų pašarams augalų, augalinių produktų siuntų, esančių prekybos vietose, sandėliuose ar pakrautų į vagonus, laivus, sunkvežimius ar kitas transporto priemones, laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams tvarką ir užtikrinti, kad būtų laiku ir tinkamai paimti mėginiai.

3. Metodikoje vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

3.1. **Fitosanitarijos postas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno oro uosto, Klaipėdos jūrų uosto, Kybartų, Medininkų ir Šalčininkų pasienio kontrolės punkto fitosanitarijos postas (skyrius).

3.2. **GMO** – genetiškai modifikuotas organizmas.

3.3. **Kartotinis mėginys** – iš to paties sudėtinio mėginio kaip ir laboratorinis mėginys paruoštas papildomas mėginys, saugomas tam tikrą laiką arbitražo tikslais.

3.4. **Laboratorinis mėginys** – iš sudėtinio mėginio paruoštas mėginys, skirtas tirti laboratorijoje.

3.5. **Mėginių plombavimas** – tekstilinių, popierinių ar polietileninių maišelių, kuriuose laikomi mėginiai, uždarymas tokiu būdu, kad jų nebūtų galima atidaryti nepažeidžiant plombos.

3.6. **Pareigūnas** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos struktūrinio padalinio vadovas, patarėjas, vyriausiasis specialistas, vyresnysis specialistas ar specialistas, kuris atlieka priežiūrą ir / ar paima mėginius.

3.7. **Pirminis mėginys** – nedidelis vienalytis produkcijos kiekis, paimtas iš sodo ar dekoratyvinių augalų medelyno, verslinio sodo, sėklinio pasėlio ar kito pasėlio, dauginamosios medžiagos, neskirtų žmonių maistui ir gyvūnų pašarams augalų, augalinių produktų siuntų, esančių sandėlyje ar pakrautų į vagoną, laivą, sunkvežimį ar kitą transporto priemonę.

3.8. **Regioninis skyrius** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Tauragės, Telšių, Šiaulių, Panevėžio, Utenos, Marijampolės ar Vilniaus regioninis skyrius.

3.9. **Sėklinis pasėlis** (toliau – pasėlis) – teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkantis dirbamosios žemės sklype auginamas pasėlis, skirtas sėklai gauti.

3.10. **Sudėtinis mėginys** – mėginys, sudarytas sumaišius pirminius mėginius.

3.11. **VATIS** – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema.

3.12. **Verslinis sodas** – sodas, kurio augalų subrandinti vaisiai ir uogos realizuojami kaip

žaliava ar galutinis produktas.

3.13. Kitos šioje metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme, Įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos krovinių bei tokių augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos krovinių, kuriuose galėtų būti genetiškai modifikuotų organizmų, kontrolės ir stebėsenos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 3D-210 „Dėl Įvežamų į Lietuvos Respubliką, vežamų per ją į kitas Europos Sąjungos šalis, taip pat vežamų tranzitu žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos bei tokių augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos krovinių, kuriuose galėtų būti genetiškai modifikuotų organizmų, kontrolės ir stebėsenos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“, (toliau – patikros taisyklės), Genetiškai modifikuotų augalų pasėlių sambūvio su tradicinių ir ekologiškų augalų pasėliais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 3D-504/D1-608 „Dėl Genetiškai modifikuotų augalų pasėlių sambūvio su tradicinių ir ekologiškų augalų pasėliais taisyklių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

II. MĖGINIŲ ĖMIMO PRIEMONĖS

4. Mėginiams paimti naudojamos šios priemonės:
 - 4.1. vienkartinės pirštinės;
 - 4.2. lazdos arba movų tipo ar *Nobbe* ėmikliai (toliau – ėmikliai);
 - 4.3. dalytuvas;
 - 4.4. ryškūs žymenys (nešlampančios juostelės ir kt.);
 - 4.5. visuotinės padėties nustatymo sistemos (toliau – GPS) imtuvas;
 - 4.6. tara pirminiams mėginiams laikyti;
 - 4.7. svarstyklės mėginiams sverti;
 - 4.8. popieriniai, tekstiliniai ar polietileniniai maišeliai;
 - 4.9. plombavimo replės ir plombos;
 - 4.10. etiketės mėginiams pažymėti;
 - 4.11. nenuplaunami rašikliai;
 - 4.12. šaltkrepišis.

III. MĖGINIŲ ĖMIMAS IŠ ŽMONIŲ MAISTUI IR GYVŪNŲ PAŠARAMS NESKIRTŲ AUGALŲ, AUGALINIŲ PRODUKTŲ IR DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS SIUNTŲ

5. Mėginių ėmimą iš žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos siuntų (toliau – siuntos), esančių prekybos vietose, sandėliuose ar pakrautų į vagonus, laivus, sunkvežimius ar kitas transporto priemones, atlieka regioninio skyriaus ir fitosanitarijos posto apmokyti pareigūnai pagal šią metodiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

6. Jei yra galimybė, mėginiai imami dalyvaujant siuntos savininkui arba jo įgaliotam asmeniui.

7. Atsižvelgiant į augalo rūšį, transporto priemonės tipą bei tiriamos produkcijos sufasavimo būdą, mėginiai imami rankomis arba ėmikliais. Imant mėginius rankomis būtina mūvėti vienkartinės pirštines.

8. Įrankiai, naudojami laboratoriniams genetinės modifikacijos mėginiams imti, turi būti švarūs. Paėmus mėginius, įrankiai turi būti kruopščiai nuvalomi.

9. Imant mėginius, būtina apsaugoti nuo kritulių, dulkių bei kitokių teršalų ne tik pačius mėginius, bet ir įrankius, kuriais jie imami, bei tara, į kurią jie dedami. Tara turi būti švari, sandari, kad mėginys neišbirtų ir nepatektų į aplinką.

10. Pirminiai mėginiai imami maždaug vienodo dydžio tiek iš kiekvienos fasuotės, tiek iš kiekvienos pasirinktos fasuotės vietos ar iš įvairių siuntos vietų arba srauto.

11. Pirminiai mėginiai iš srauto imami krovos darbams prasidėjus, įpusėjus ir jų pabaigoje.

12. Sėklų laboratorinio mėginio ir kartotinių mėginių svoriai turi būti ne mažesni nei nurodyta 2 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-278](#), 2012-10-01, Žin., 2012, Nr. 115-5852 (2012-10-04), i. k. 11222ATISAK00A1-278

Nr. [AI-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

13. Pirminiai mėginiai iš nefasuotų augalinių produktų siuntų, esančių sandėlyje, arba iš pakrauto vagono, laivo, sunkvežimio ar kitos transporto priemonės imami iš ne mažiau kaip trijų sluoksnių: viršutinio – 100–150 mm gylyje, vidurinio bei apatinio sluoksnio – 100–150 mm nuo dugno ir (esant galimybei) ne mažiau kaip iš penkių vietų: vidurio ir keturiose vietose, esančiose 100–150 mm nuo talpyklos sienų.

14. Bulvių pirminį mėginį turi sudaryti 20 gumbų. Iš bulvių siuntos, sveriančios 10 000 kg ir mažiau, imama ne mažiau kaip 15 pirminių mėginių ir papildomai imama po 3 pirminius mėginius nuo kiekvienų papildomų 10 000 kg bulvių, tačiau iš viso turi būti ne daugiau kaip 30 pirminių mėginių sudėtiniam mėginiui sudaryti. Kai bulvės supiltos į maišus, dėžes ar kitas fasuotes, iš kiekvienos atsitiktine tvarka pasirinktos fasuotės gali būti imama ne daugiau kaip po 3 pirminius mėginius (t. y. po vieną pirminį mėginį iš viršutinės, vidurinės ir apatinės fasuotės dalies).

15. Pirminiai bulvių mėginiai yra sumaišomi, kad būtų gautas sudėtinis mėginys. Laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai atrenkami iš sudėtinio mėginio paimant dėl kiekvieno iš jų po 100 gumbų. Likusieji gumbai gražinami į bulvių siuntą.

16. Kitų augalinių produktų pirminio mėginio dydis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 kg, ir jie imami sudėtiniam mėginiui sudaryti metodikos 14 punkte nustatyta tvarka. Laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai atrenkami iš sudėtinio mėginio paimant dėl kiekvieno iš jų po 2 kg tiriamų augalinių produktų. Likusi dalis gražinama į siuntą.

17. Nesumedėjusių augalų siuntos sudėtiniam mėginiui imami trys augalai (išskyrus tuos atvejus, kai augalų yra tik keli arba jie pernelyg dideli, kad genetinės modifikacijos tyrimams būtų galima paimti visą individą, tada imami pirminiai mėginiai nuo kiekvieno augalo viršutinės dalies laboratoriniam mėginiui, kurį turi sudaryti ne mažiau kaip 10 lapų (mėginio masė ne mažiau kaip 20 g).

18. Sumedėjusių augalų siuntos pirminį mėginį sudaro nuo vieno augalo atrinkta ne senesnės kaip vienerių metų amžiaus 1 šakelė arba 5 lapai nuo viršutinės augalo dalies.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

19. Iš sumedėjusių augalų siuntos, kurią sudaro 29 vnt. ir mažiau, imami 3 pirminiai mėginiai tik laboratoriniam mėginiui sudaryti. Kai siuntą sudaro nuo 30 iki 100 vnt. individų, imama ne mažiau kaip 15 pirminių mėginių ir papildomai imama po 3 pirminius mėginius nuo kiekvienų papildomų 100 vnt. augalų, tačiau iš viso turi būti ne daugiau kaip 30 pirminių mėginių sudėtiniam mėginiui sudaryti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

20. Genetiškai modifikuotų augalų, augalinių produktų ir dauginamosios medžiagos krovinių mėginiai imami patikros taisyklių 13 punkte nurodytais atvejais.

21. Įvežamos GMO atsiradimo rizikos kultūros stebėsenos tikslais tiriamos kasmet imant po vieną mėginį iš kas dešimtos tos pačios rūšies, to paties eksportuotojo (gamintojo, tiekėjo) GMO atsiradimo rizikos kultūrų siuntos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

22. Paimti augalų pirminiai mėginiai yra sumaišomi, kad būtų sudarytas sudėtinis mėginys, kuris padalijamas į tris dalis: laboratorinį mėginį ir du kartotinius mėginius. Kai genetinės modifikacijos tyrimams paimti trys individai, vienas jų skirtas laboratoriniam mėginiui, o kiti – kartotiniams mėginiams. Šių mėginių paruošimo tyrimams tvarka nurodyta metodikos 36–38 punktuose.

IV. MĖGINIŲ ĖMIMAS IŠ PASĖLIŲ, SODO AR DEKORATYVINIŲ AUGALŲ MEDELYNŲ BEI VERSLINIŲ SODŲ

23. Mėginius iš pasėlių, sodo ar dekoratyvinių augalų medelynų (toliau – medelynai) ir verslinių sodų pagal šią metodiką ima regioninių skyrių pareigūnai.

24. Jei yra galimybė, mėginiai imami dalyvaujant pasėlio, medelyno ar verslinio sodo savininkui arba jų įgaliotiems asmenims.

25. Mėginiai iš pasėlių ir verslinių sodų turi būti imami atsitiktine tvarka, apeinant užsėtą, užsodintą plotą dvigubos V (W) maršrutu arba techninėmis vėžėmis. Imant mėginius būtina mūvėti vienkartinės pirštines.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

26. Jei tikrinami pasėliai, pirminiems mėginiams turi būti parenkami augalų viršutiniai lapai arba sėklos (kai imami mėginiai iš pasėlio nustatyti, ar tradiciniai augalai susikryžmino su genetiškai modifikuotais augalais, imami tradicinių augalų vaisiai su bręstančiomis sėklomis).

27. Nuo atsitiktine tvarka pasirinktų pasėlio augalų viršutinės dalies turi būti nuskinama ne daugiau kaip 5 lapai arba paimama tiek vaisių su bręstančiomis sėklomis, kad būtų galima sudaryti ne mažiau kaip 900 g sveriantį sudėtinį mėginį, iš kurio atrenkami laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai, sveriantys ne mažiau kaip po 300 g.

28. Jei tikrinami versliniai sodai, mėginiai imami lapams visiškai išsiskleidus. Pirminiems mėginiams turi būti nuskinama ne mažiau kaip po 5 lapus, augančius ant vienmečių vieno augalo ūglių, išaugusių vidurinėje pagrindinių šakų dalyje.

29. Lapų iš verslinio sodo sudėtinis mėginys turi sverti ne mažiau kaip 900 g, iš kurio atrenkami laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai, sveriantys ne mažiau kaip po 300 g.

30. Jei tikrinami medelynai, mėginiai turi būti imami vadovaujantis Sodo augalų dauginamosios medžiagos mėginių ėmimo kenksmingiesiems organizmams nustatyti metodika, pavirtinta Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2009 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1A-117 „Dėl Sodo augalų dauginamosios medžiagos mėginių ėmimo kenksmingiesiems organizmams nustatyti metodikos patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

31. Kai mėginiai imami iš verslinių sodų nustatyti, ar tradiciniai augalai susikryžmino su genetiškai modifikuotais augalais, pirminiems mėginiams turi būti paimama po 2 vaisius nuo tradicinių augalų vidurinės pagrindinių šakų dalies.

32. Mėginiai imami vaisiams visiškai susiformavus. Vaisių sudėtinis mėginys turi sverti ne mažiau kaip 6 kg, iš kurio atrenkami laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai, sveriantys ne mažiau kaip po 2 kg.

33. Visi nuskinti lapai, sėklos ar vaisiai sudedami į tam skirtą tarą. Augalai, nuo kurių nuskunami lapai, sėklos ar vaisiai, pažymimi ryškiais žymenimis arba ėmimo vietos pasižymimos

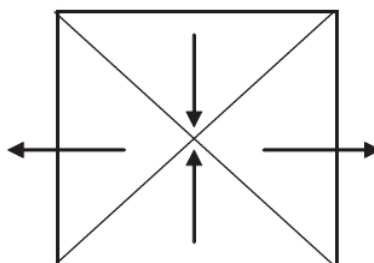
GPS imtuvu (iš tų pačių vietų mėginiai pakartotinai laboratoriniams tyrimams imami tada, kai anksčiau paimtų mėginių tyrimų rezultatai yra priešaringi). Šių mėginių paruošimo tyrimams tvarka nurodyta metodikos 34–38 punktuose.

V. LABORATORINIO MĖGINIO IR KARTOTINIŲ MĖGINIŲ PARUOŠIMAS

34. Laboratorinis mėginys ir kartotiniai mėginiai turi būti sudaromi mažinant sudėtinį mėginį iki atitinkamo svorio ar kiekio.

35. Sėklų mėginius galima sumažinti mėginių dalytuvu – sėklą tolygiu greičiu pilant per visą dalytuvo pripylimo bunkerio ilgį.

36. Jei mėginių dalytuvu padalinti sėklų ar kito sudėtinio mėginio nėra galimybių, tada mėginys supilamas ant švaraus paviršiaus ir suformuojamas kvadratas, kuris dalijamas įstrižainėmis (1 pav.). Dvi priešingos dalys atmetamos, o kitos dvi sumaišomos, vėl formuojamas kvadratas, kuris vėl dalijamas, ir taip daroma tol, kol atsizvelgiant į augalo rūšį, gaunami nustatyto dydžio laboratorinis mėginys ir du kartotiniai mėginiai. Likusi sudėtinio mėginio dalis grąžinama augalų, augalinių produktų ar dauginamosios medžiagos savininkui (toliau – savininkas) arba jo įgaliotam asmeniui.

1 pav. Sudėtinio mėginio dalijimo schema

37. Atrinkti iš dauginamosios medžiagos siuntų laboratoriniai mėginiai ir kartotiniai mėginiai (išskyrus augalų mėginius) supilami į tekstilinius ar popierinius maišelius. Iš pasėlių, medelynų ir verslinių sodų paimti laboratoriniai mėginiai ir kartotiniai mėginiai (išskyrus augalų mėginius) dedami į polietileningus maišelius sausi ir švarūs. Mėginius uždarant turi būti pašalinamas oras. Pastarieji mėginiai turi būti gabenami šaltkrepyje ir laikomi šaldytuve + 4 °C temperatūroje.

38. Laboratorinis mėginys ir kartotiniai mėginiai užplombuojami, prie jų pritvirtinamos etiketės. Etiketėse surašomi šie duomenys:

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

- 38.1. augalo rūšis;
- 38.2. veislė;
- 38.3. siuntos Nr. (sklypo Nr.);
- 38.4. kita informacija;
- 38.5. mėginio ėmimo data.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-278](#), 2012-10-01, Žin., 2012, Nr. 115-5852 (2012-10-04), i. k. 11222ATISAK00A1-278

39. Paėmus mėginį, VATIS (adresu <https://vatis.vatzum.lt/>) užpildomas Mėginio paėmimo genetinei modifikacijai nustatyti aktas (toliau – aktas), kurio formos pavyzdys pateiktas metodikos 1 priede. Automatizuotu būdu VATIS formuojamos akto formos ir metodikos 1 priede pateikto akto formos pavyzdžio vaizdinė išraiška gali skirtis. Savininkas ar jo įgaliotas asmuo aktą VATIS pasirašo elektroninėmis priemonėmis (planšetinio kompiuterio ekrane ar naudojant kitas priemones, leidžiančias identifikuoti pasirašantį asmenį) ar pasirašo ant atspausdinto akto. Jei savininkas ar jo

įgaliotas asmuo neturi galimybės akto atsispausdinti iš VATIS, regioninio skyriaus ar fitosanitarijos posto pareigūnas iš VATIS atspausdina pasirašyto akto elektroninį nuorašą. Vienas kartotinis mėginys (jei savininkas ar jo įgaliotas asmuo kartotinio mėginio neatsisako) perduodamas savininkui ar jo įgaliotam asmeniui, o kitas kartotinis mėginys lieka regioninio skyriaus pareigūnui ar fitosanitarijos posto pareigūnui, kuris paėmė mėginį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

40. Regioniniame skyriuje arba fitosanitarijos poste kartotiniai mėginiai turi būti saugomi ne trumpiau kaip vieną mėnesį:

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

40.1. šaldytuve, kai kartotiniai mėginiai paimti iš pasėlių, medelynų, verslinių sodų ar augalų siuntų;

40.2. vėsiai ir sausai (pvz.: + 20°C temperatūra ir ne mažesnė kaip 10 proc. drėgmė), kai kartotiniai mėginiai paimti iš augalinių produktų ar dauginamosios medžiagos siuntų.

41. Jei kartotinis mėginys nepanaudojamas pakartotiniams laboratoriniams tyrimams, pasibaigus saugojimo laikotarpiui jis sunaikinamas vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

42. *Neteko galios nuo 2020-09-18.*

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-278](#), 2012-10-01, Žin., 2012, Nr. 115-5852 (2012-10-04), i. k. 11222ATISAK00A1-278

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

43. Laboratorinis mėginys per 3 d. d., o jei paimtas iš rizikos grupės krovinio – per 24 valandas, o mėginys, paimtas švenčių ar poilsio dieną, – ne vėliau kaip kitą darbo dieną, siunčiamas atitinkamai Augalų dauginamosios medžiagos skyriui arba Fitosanitarijos skyriui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

44. Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus arba Fitosanitarijos skyriaus pareigūnas, atsakingas už laboratorinių mėginių teikimą Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui tirti, gautą mėginį užregistruoja ir suteikia jam kodą, iškerpa duomenis apie siuntos (sklypo) numerį, esančius ant etiketės, pritvirtintos prie mėginio. Užkoduotas mėginys siunčiamas į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą tirti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

44¹. Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus pareigūnas (jei mėginys paimtas iš dauginamosios medžiagos siuntos, sėklinio pasėlio ar iš medelyno) arba Fitosanitarijos skyriaus pareigūnas (jei mėginys paimtas iš augalų, augalinių produktų siuntų, pasėlio ar verslinio sodo), gavęs per Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos dokumentų valdymo sistemą susipažinti iš Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto tyrimo rezultatus, juos susipažinimui nukreipia į tą regioninį skyrių ar fitosanitarijos postą, kuriame buvo imtas mėginys, ir suveda į VATIS.

Papildyta punktu:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Savininkui ar jo įgaliotam asmeniui gali būti grąžintas kitas kartotinis mėginys, saugomas regioniniame skyriuje ar fitosanitarijos poste tuo atveju, jei jis raštu patvirtina, kad sutinka su genetinės modifikacijos tyrimo rezultatais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

46. Pareigūnai ir kiti asmenys, tretiesiems asmenims atskleidę konfidencialią informaciją, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

(Mėginio paėmimo genetinei modifikacijai nustatyti akto formos pavyzdys)

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS**

_____ (mėginį paėmusio regioninio skyriaus ar fitosanitarijos posto pavadinimas)

MĖGINIO PAĖMIMO GENETINEI MODIFIKACIJAI NUSTATYTI AKTAS

20 __ m. _____ d. Nr. _____

_____ (sudarymo vieta)

1. Informacija apie augalų, augalinių produktų ar dauginamosios medžiagos savininką ar jo įgaliotą asmenį:
 - 1.1. fizinio asmens vardas, pavardė / juridinio asmens pavadinimas _____;
 - 1.2. gyvenamosios vietos adresas / juridinio asmens buveinė _____;
 - 1.3. Telefono, fakso Nr. _____.
2. Informacija apie augalus / augalinius produktus / dauginamąją medžiagą (kas nereikalinga, išbraukti):
 - 2.1. augalo rūšies pavadinimas lietuvių kalba _____;
 - 2.2. augalo rūšies pavadinimas lotynų kalba _____;
 - 2.3. veislės pavadinimas _____;
 - 2.4. kategorija _____;
 - 2.5. kilmės šalis _____;
 - 2.6. sklypo Nr. / eilutės Nr. / siuntos Nr. (kas nereikalinga, išbraukti) _____;
 - 2.7. kokybę patvirtinančio dokumento Nr. ir data _____;
 - 2.8. aprobavimo akto Nr. (aprobuotas plotas, ha) _____;
 - 2.9. GMO unikalūs atpažinties kodas _____;
 - 2.10. kiekis _____ kg / vnt. / ha (kas nereikalinga, išbraukti).
3. Informacija apie paimtą mėginį:
 - 3.1. mėginio paėmimo tikslas _____;
 - 3.2. mėginys paimtas pirmą kartą / pakartotinai (kas nereikalinga, išbraukti);
 - 3.3. kiekis _____ kg / vnt. (kas nereikalinga, išbraukti).
 - 3.4. mėginio paėmimo vietos geografinės koordinatės _____.
4. Krovinio sulaikymo vieta _____.
5. Kita informacija _____.

_____ (pareigų pavadinimas)

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

Kartotinių mėginių gavau / kartotinio mėginio atsisakiau (kas nereikalinga, išbraukti)

_____ (parašas)

_____ (vardas ir pavardė)

20__ m. _____ d.

Priedo pakeitimai:

Nr. [AI-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

Nr. [AI-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

SĖKLŲ LABORATORINIO MĖGINIO IR KARTOTINIŲ MĖGINIŲ SVORIAI

Eil. Nr.	Augalo rūšis	Minimalus laboratorinio mėginio svoris, g
1.	Baltoji smilga (<i>Agrostis stolonifera</i> L.)	5
2.	Cukrinis runkelis (<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>altissima</i>)	500
3.	Gauruotoji soja (<i>Glycine max</i> L.)	1000
4.	Mėlynžiedė liucerna (<i>Medicago sativa</i> L.)	50
5.	Paprastasis kukurūzas (<i>Zea mays</i> L.)	1000
6.	Paprastasis kvietys (<i>Triticum aestivum</i> L.)	1000
7.	Paprastasis moliūgas (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	1000
8.	Paprastasis tabakas (<i>Nicotiana tabacum</i> L.)	5
9.	Paprika (<i>Capsicum</i> spp.)	150
10.	Plaukuotasis vilnamedis (<i>Gossypium hirsutum</i> L.)	1000
11.	Rapsas (<i>Brassica napus</i> L.)	100
12.	Ropė (<i>Brassica rapa</i> L.)	70
13.	Salotinė cikoriija (<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosum</i> L.)	50
14.	Sėjamasis linas (<i>Linum usitatissimum</i> L.)	150
15.	Sėjamasis melionas (<i>Cucumis melo</i> L.)	150
16.	Sėjamasis ryžis (<i>Oryza sativa</i> L.)	700
17.	Tikrasis gvazdikas (<i>Dianthus caryophyllus</i> L.)	20
18.	Valgomasis pomidoras (<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.)	15
19.	Valgomoji bulvė (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	25

Papildyta priedu:

Nr. [AI-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

Pakeitimai:

1.

Valstybinės augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [A1-278](#), 2012-10-01, Žin., 2012, Nr. 115-5852 (2012-10-04), i. k. 11222ATISAK00A1-278

Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. spalio 24 d. įsakymo Nr. A1-325 "Dėl Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [A1-384](#), 2014-10-28, paskelbta TAR 2014-11-05, i. k. 2014-15877

Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. spalio 24 d. įsakymo Nr. A1-325 „Dėl Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [A1-405](#), 2017-07-14, paskelbta TAR 2017-07-18, i. k. 2017-12390

Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. spalio 24 d. įsakymo Nr. A1-325 „Dėl Mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [A1-455](#), 2020-09-17, paskelbta TAR 2020-09-17, i. k. 2020-19404

Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. spalio 24 d. įsakymo Nr. A1-325 "Dėl mėginių ėmimo laboratoriniams genetinės modifikacijos tyrimams metodikos patvirtinimo“ pakeitimo